

ekonomický týždenník

OBSAH

■ Zaujalo nás: Viac ako polovicu slovenských štátnych dlhopisov vlastní zahraniční investori	3
■ Čo nové vo svete: Guvernérom roka je „náš“ Mario Draghi	4
■ Euro uplynulý týždeň stratilo voči doláru takmer percento	5
■ Maďarsko zrejme spomalí tempo znižovania sadzieb	5
■ Ropa Brent naďalej v okolí úrovne 107 dolárov za barel	6
■ Slovenský priemysel v novembri s rastom tržieb, zamestnanosti i miezd	6
■ Vlačajší cenový rast na Slovensku bol najpomalší od roku 2010	7
■ Objednávky našich priemyselníkov vzrástli v novembri 2013 o 12,7 %	8
■ Produkcia európskych priemyselníkov v novembri vyššia o 3,0 %	8
■ Rebríček týždňa: 10 zlozvykov, ktorých by sa klienti bánk mohli v novom roku 2014 zbaviť	9
■ Kalendár udalostí 4. týždňa	10
■ Predikcie podľa Poštovej banky	10

Tento dokument slúži ako doplnkový informačný materiál pre klientov Poštovej banky, a.s. [ďalej ako „banka“]. Informácie a názory v ňom uvedené boli získané zo zdrojov, ktoré boli považované za spoľahlivé, avšak banka neposkytuje žiadnu záruku za ich úplnosť a správnosť. Taktiež tento dokument nie je ponukou alebo propagáciou nákupu alebo predaja ktoréhokoľvek finančného produktu. Tento dokument môže byť reprodukován alebo publikovaný len s menom Poštovej banky. Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, analyzy@pabk.sk

Zaujalo nás:

Viac ako polovicu slovenských štátnych dlhopisov vlastní zahraniční investori

Fungovanie štátov na dlh už akosi zľudovelo. V 28 – člennej Európskej únii v roku 2012 hospodáril s deficitom až 27 vlád a podobne zrejme vyzerá bilancia aj za uplynulý rok 2013. Jedinou svetlou výnimkou bolo Nemecko. Deficitné hospodárenie vzniká, keď výdavky za určité obdobie prevyšujú dosiahnuté príjmy. Hromadením deficitov dochádza k tvorbe a postupnému nárastu dlhu, ktorý je potrebné financovať. Na tieto účely štát vykonáva finančné operácie na domácom i zahraničnom trhu, predovšetkým v podobe vydávania štátnych cenných papierov, teda dlhopisov a pokladničných poukážok.

V koho rukách je slovenský dlh?					
štátne dlhopisy vydané na domácom trhu					
	2009	2010	2011	2012	2013
rezidenti	90,2%	78,9%	74,8%	70,1%	50,6%
nerezidenti	9,8%	21,1%	25,2%	29,9%	49,4%
štátne pokladničné poukážky					
	2009	2010	2011	2012	2013
rezidenti	100,0%	89,9%	84,4%	65,5%	87,0%
nerezidenti	0,0%	10,1%	15,6%	34,5%	13,0%

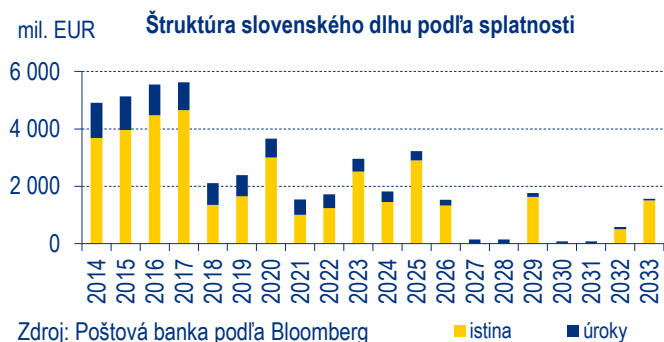
Zdroj: ARDAL

Štátny dlh je atraktívny aj pre zahraničie. Z dlhopisov, ktoré sú obchodované na domácom slovenskom trhu, vlastnili na konci roka 2013 zahraniční investori až 49,4 % a v porovnaní s koncom roka 2009 tak tento podiel vzrástol päťnásobne. Zahraniční investori však vlastní aj prevažnú časť slovenských dlhopisov obchodovaných v zahraničí. Celkový podiel našich dlhopisov vlastnených nerezidentmi je preto ešte o niečo vyšší a odhadujeme ho na úrovni až do 60 %. V prípade slovenských pokladničných poukážok [t. j. dlhových cenných papierov so splatnosťou do 1 roka] sa podiel nerezidentov znížil z 34,5 % na konci roka 2012 na 13,0 % k záveru roka 2013.

Za nízkymi úrokovými sadzbami na trhu stojí najmä mimoriadne voľná menová politika centrálnych bánk. Európska centrálna banka [ECB] pristúpila v roku 2013 k dvom zníženiam svojej základnej úrokovej sadzby na aktuálnych 0,25 %. Reagovala tak na stagnujúcu ekonomiku eurozóny, ale aj dlhodobé podstreľovanie inflačného cieľa, ktorý je stanovený na úrovni 2 %.

Nízke úročenie štátneho dlhu je pozitívne predovšetkým pre požičiavajúci si štát, ale nepriamo môže tešiť aj dlžníkov z radov bežných ľudí. Úrokové sadzby na hypotekárnych úveroch sa totiž odvíjajú popri iných faktoroch aj od úročenia štátnych dlhopisov. Aj to je dôvod, prečo si niektorí z nás mohli v roku 2013 na bývanie požičať za rekordne nízke úrokové sadzby.

Priaznivé podmienky využila ARDAL opäť aj na predaj dlhopisov na zahraničných trhoch. V roku 2013 Slovensko v zahraničí predalo dlhopisy denominované vo švajčiarskych frankoch a japonských jenoch. Dlhopisy vydávané v zahraničí sa na rozdiel od domácich emisií neradia slovenským právom a nie sú ani evidované v našom Centrálom depozitári cenných papierov. No rovnako, ako môžu dlhopisy emitované na slovenskom trhu nakúpiť zahraniční investori [nerezidenti], môžu slovenskí investori [rezidenti] prejavíť záujem o dlhopisy vydané v zahraničí.

Zdroj: Poštová banka podľa Bloomberg

Počas uplynulého roka 2013 uskutočnila slovenská Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity [ARDAL] viac než 20 aukcií štátnych dlhopisov, prostredníctvom ktorých si Slovensko na trhu požičalo 7,3 mld. EUR. A podobne ako v druhej polovici roka 2012, aj v roku 2013 sa Slovensko dokázalo na trhu financovať relatívne lacno. Úspešný bol aj prvý tohtoročný syndikovaný predaj eurobondov, prostredníctvom ktorého si Slovensko od prevažne zahraničných investorov požičalo 1,5 mld. EUR na 15 rokov za 3,625 % p. a.

A kto slovenský dlh kupoval? Minulý rok potvrdil, že slovenský štátny dlh je atraktívny aj pre zahraničie. Z dlhopisov, ktoré sú obchodované na domácom slovenskom trhu, vlastnili na konci roka 2013 zahraniční investori až 49,4 % a v porovnaní s koncom roka 2009 tak tento podiel vzrástol päťnásobne. Zahraniční investori však vlastní aj prevažnú časť slovenských dlhopisov obchodovaných v zahraničí. Celkový podiel našich dlhopisov vlastnených nerezidentmi je preto ešte o niečo vyšší a odhadujeme ho na úrovni až do 60 %. V prípade slovenských pokladničných poukážok [t. j. dlhových cenných papierov so splatnosťou do 1 roka] sa podiel nerezidentov znížil z 34,5 % na konci roka 2012 na 13,0 % k záveru roka 2013.

Dôvodom vydávania dlhopisov na medzinárodných trhoch a v cudzích menách sú predovšetkým snahy o diverzifikáciu portfólia investorov z typového, menového i regionálneho hľadiska.

Čo si Slovensko od investorov požičia, musí samozrejme neskôr vrátiť aj s úrokmi. Aktuálna skladba slovenského dlhu ukazuje, že rovná polovica nášho celkového dlhu je splatná v horizonte najbližších 5 rokov.

Čo nové vo svete:

Guvernérom roka je „náš“ Mario Draghi

SLOVENSKO: Produkcia slovenských automobiliek vlani v porovnaní s rokom 2012 vzrástla o 5,8 % a dosiahla 980 tis. vyrobených vozidiel. Na Slovensku sa tak vyrobil rekordný počet áut a našej krajine naďalej prislúcha celosvetové prvenstvo v počte vyrobených automobilov na obyvateľa. V prepočte na tisíc obyvateľov sa na Slovensku vlani vyrobilo až 181 áut. Informoval o tom Zväz automobilového priemyslu SR.

ECB: Guvernér ECB Mario Draghi si minulý týždeň prevzal cenu Guvernéra roka 2014. Takéto ocenenie udelil vôbec po prvýkrát magazín Central Banking. SuperMario po prevzatí ceny uviedol, že práve vďaka snahám ECB a európskych vlád sa situácia v eurozóne od leta 2012 výrazne zlepšila. Centrálnou bankou roka sa však nestala ECB, ale čínska PBoC vďaka prebiehajúcim reformám čínskeho peňažného trhu.

ČESKÁ REPUBLIKA: Česká centrálna banka [ČNB] ukončila vlaňajší rok podľa predbežných údajov so ziskom na úrovni 73,2 mld. CZK. V porovnaní so ziskom za rok 2012 na úrovni 2,8 mld. CZK tak ide o značné zlepšenie jej hospodárenia. Približne jednou tretinou sa na zisku podieľali výnosy zo správy devízových rezerv, zvyšné dve tretiny zisku sú „zásluhou“ kurzových rozdielov vyplývajúcich z ich trhového ocenenia vplyvom umelo slabšej koruny. Zisk za uplynulý rok chce ČNB využiť na zníženie straty uplynulých rokov, ktorú eviduje na úrovni – 123,6 mld. CZK.

ÍRSKO: Ratingová agentúra Moody's v piatok ako posledná z trojice veľkých agentúr pristúpila k zvýšeniu írskemu ratingu a potvrdila tak návrat krajiny do investičného pásma. Moody's zvýšila rating Írska o jeden stupeň na úroveň Baa3 s pozitívnym výhľadom, čo odzrkadľuje očakávanie agentúry ďalšieho zlepšujúceho sa vývoja ostrovej ekonomiky. Hlavnými dôvodmi zvýšenia írskemu ratingu sú podľa Moody's potenciál rastu, fiškálna konsolidácia a ukončenie záchranného programu.

GRÉCKO: Grécke ministerstvo financií minulý týždeň potvrdilo svoj zámer ponúknuť v druhej polovici roka 2014 investorom emisiu dlhopisov so splatnosťou 5 až 7 rokov. Gréci tiež upresnili, že by prostredníctvom predaja dlhopisov z trhu radi získali maximálne 3 mld. EUR. Grécko čelí v tomto a budúcom roku výpadku vo financovaní na úrovni cca 11 mld. EUR. Dieru v rozpočte by však Grécko nechcelo vyplniť ďalšou pôžičkou z Trojky, ale využitím svojho obmedzeného prístupu na dlhopisový trh.

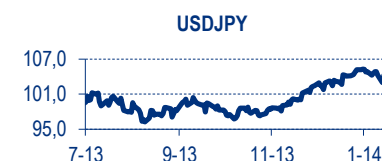
MAĎARSKO: Šéf maďarskej dlhovej agentúry [ÁKK] Töröcskei uviedol, že Maďarsko študuje možnosti emisie dlhu v rozličných zahraničných menách. Maďarsko chce byť podľa neho prítomné na všetkých trhoch, kde je to možné. Možnými menami, v ktorých by krajina podľa Töröcskeia mohla emitovať, sú napríklad japonský jen, turecká líra, ruský rubel či dokonca čínsky jüan. Vylúčená nie je ani emisia už v priebehu januára. Maďarsko je trojicou najväčších ratingových agentúr hodnotené v špekulatívnom pásme. Naposledy emitovalo eurobondy v novembri 2013, keď si požičalo 2 mld. USD.

CYPRUS: Cyprus v úvode minulého týždňa zvýšil obe sadzby dane z pridanej hodnoty v záujme zvýšenia daňových príjmov rozpočtu. Základná sadzba dane z príjmu sa aktuálne nachádza na úrovni 19 %, znížená sadzba je stanovená na úrovni 9 %. Obe sadzby boli zvýšené o jeden percentuálny bod, avšak jednalo sa už o tretie zvyšovanie sadzieb DPH za dva roky. Ešte vo februári 2012 bola štandardná sadzba DPH stanovená na úrovni 15 %.

LITVA: Eurozóna by sa mala od začiatku roka 2015 rozrásť o v poradí už 19. člena a to opäť z radov pobaltských ekonomík. Na najlepšej ceste zaviesť o necelý rok euro je Litva. Krajina v roku 2013 podľa odhadov vykázala deficit verejných financií tesne pod požadovanou maastrichtskou úrovňou – 3 % a fiškálne ciele by mala plniť aj tento rok. Litva sa už o vstup do eurozóny pokúšala pred siedmimi rokmi, pohorela však na inflačnom kritériu. Minulý týždeň litovská vláda schválila dôležitý dokument potrebný pre plánované zavedenie spoločnej meny a posunula ho do parlamentu.

ŠPANIELSKO: Šancu požičať si na trhu lacno, kým sa dá, sa snažia využiť všetci. Dlhopisové emisie sa v Európe rozbehli ešte predminulý týždeň a nezastavili sa ani počas toho uplynulého. Vo štvrtok predávalo dlhopisy Španielsko a s výsledkom môže byť skutočne spokojné. Krajina spoza Pyrenej si na trhu za jeden deň požičala spolu až 5,9 mld. EUR. Pre porovnanie, približne takúto sumu si plánuje na trhoch požičať Slovensko počas celého tohto roka. Španielsko potešil hlavne výsledok aukcie 3 – ročných dlhopisov, keď si dokázalo požičať 2,7 mld. EUR pri výnose len 1,60 % p. a., čo je pre krajinu pri tejto splatnosti historicky najlepší výsledok.

Euro uplynulý týždeň stratilo voči doláru takmer percento

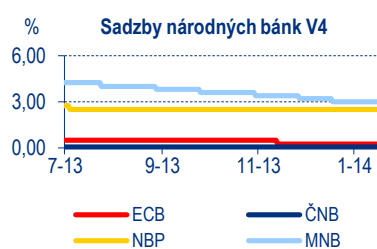
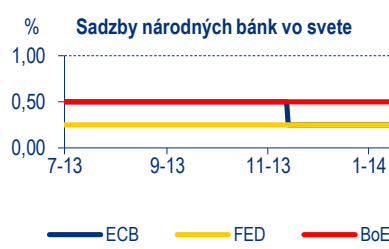
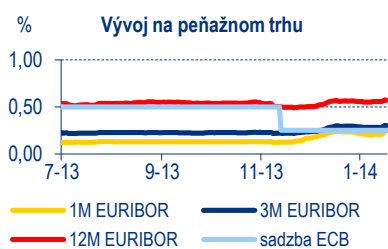
Kurz eura voči doláru sa v pondelok udržal nad hladinou 1,3600 EURUSD. Hoci v európskej časti obchodovania euro zamierilo nadol a pohoršilo si z otváracie úrovne 1,3680 EURUSD pod hladinu 1,3640 EURUSD, po príchode amerických obchodníkov svoje straty vymazalo a celý deň zakončilo na zelenej nule, teda so ziskom len stotinky percenta. Pondelkový výplach na ázijských akciových trhoch sa v utorok dopoludnia plynulo preniesol aj na európske akcie. Nemecký DAX či francúzsky CAC vstúpili do dňa „červenou“ nohou, keď už chvíľu po otvorení obchodovania strácali takmer percento. Euro sa však vyvíjalo celkom opačne ako

európske akcie, keď v úvode dňa rástlo a otestovalo až hladinu 1,3700 EURUSD, no v ďalších hodinách svoje zisky strácalo a v samom závere dňa sa obchodovalo na úrovni 1,3680 EURUSD. V stredu sa euru nedarilo, keď si voči doláru pohoršilo o pol percenta na úroveň 1,3605 EURUSD, pričom počas dňa sa viackrát prepadlo aj pod hladinu 1,3600 EURUSD. Oslabovanie eura bolo dôsledkom všeobecného posilňovania dolára voči košu mien. K poklesu eura však prispeli aj horšie čísla z nemeckej ekonomiky, keď sa ukázalo, že hospodárstvo nášho najväčšieho obchodného partnera vlni vzrástlo len o 0,4 %. V neprospech eura hrali aj šumy o jeho výpredajoch zo strany veľkých hráčov. Euro sa vo štvrtok počas európskej seansy spočiatku obchodovalo v úzkom pásme v okolí hladiny 1,3600 EURUSD. Popoludní ale vyšli dáta z amerického trhu práce v podobe počtu žiadostí o podporu v nezamestnanosti a na trhu bolo razom rušnejšie. Hoci prírastok nových žiadostí o podporu bol minulý týždeň štandardný, výrazne poskočil počet pokračujúcich žiadostí o dávky a dolár v priebehu pár minút oslabil až na úroveň 1,3650 EURUSD. Podvečer ale prišla ratingová agentúra Moody's s vyhlásením, že znižovanie amerického deficitu a rast ekonomiky je pre ratingové hodnotenie USA pozitívnu správou, čím poslala dolár späť k hladine 1,3600 EURUSD. A to aj napriek tomu, že Moody's hodnotí Spojené štáty stále najvyšším trojčkovým ratingom so stabilným výhľadom. V celodennom zúčtovaní bolo napokon úspešnejšie euro, ktoré si voči doláru pripísalo jednu desatinku percenta. Piatok nebol pre euro úspešným dňom, keď si spoločná mena eurozóny voči doláru pohoršila o -0,6 % a zosunula sa na úroveň 1,3540 EURUSD. Počas dňa pritom euro otestovalo aj hladinu 1,3520 EURUSD, čo je z pohľadu technickej analýzy dôležitý support, teda úroveň, ktorá by mala pokles eura odraziť. Piatkové oslabovanie eura bolo dôsledkom zmien v očakávaní viacerých významných hráčov ohľadom budúceho nastavenia menovej politiky ECB. Za celý týždeň si euro voči doláru pohoršilo o takmer percento.

Spolu s eurom minulý týždeň oslabovali aj meny nášho regiónu. Najviac si pohoršil maďarský forint, ktorý voči euru oslabil o -0,9 % a pohoršil si nad psychologickú úroveň 300,00 EURHUF. Oslabenie o -0,4 % voči euru si zaknihoval aj poľský zlotý, ktorý sa na konci týždňa obchodoval na úrovni 4,1650 EURPLN. Najstabilnejšia bola minulý týždeň česká koruna, ktorá voči euru oslabila len o dve desatinky percenta a v piatok popoludní sa jej kurz kótoval na úrovni 27,460 EURCZK.

Maďarsko zrejme spomalí tempo znižovania sadziieb

V utorok 21. januára zasadne maďarská centrálna banka [MNB] a rozhodne o nastavení menovej politiky na najbližší mesiac. Predpokladáme, že maďarskí centrálni bankári budú pokračovať v postupnom uvoľňovaní menovej politiky, avšak tempo znižovania sadziieb by mohlo byť pomalšie. V ostatných mesiacoch MNB znižovala svoju základnú úrokovú sadzbu po -0,20 p. b. Myslíme si, že s príchodom nového roka by mohli centrálni bankári zvoliť opatrnejší prístup a znížiť základnú sadzbu o -0,10 p. b. na nové minimum 2,90 %.

Ropa Brent naďalej v okolí úrovne 107 dolárov za barel

a v porovnaní so začiatkom roka bola lacnejšia o – 3,7 %.

Cena ropy Brent sa aj počas uplynulého týždňa pohybovala v okolí úrovne 107 dolárov za barel. V pondelok ropa Brent zlacnela na 106,75 USD za barel v dôsledku obnovenia jej produkcie na jednom z ropných polí v Severnom mori. Aj v utorok cena severomorskej ropnej zmesi klesala a dostala sa na 106,39 dolárov za barel. Nadol ju potiahlo zvýšenie dodávok ropy z Líbye. V stredu mal pokles zásob ropy v USA za následok rast ceny Brentu na 107,13 USD za barel. V tesnej blízkosti tejto úrovne sa končiace februárové dodávky obchodovali aj vo štvrtok. Cena nových marcových dodávok bola nižšia a to na úrovni 105,75 USD za barel. V posledný obchodný deň uplynulého týždňa marcové dodávky ropy Brent zdraželi na 106,48 dolárov za barel. Za celý týždeň cena ropy Brent poklesla o – 0,1 %

Slovenský priemysel v novembri s rastom tržieb, zamestnanosti i miezd

Slovenskí priemyselníci utŕžili v novembri 2013 o 4,3 % viac ako v rovnakom mesiaci roka 2012. Rast priemyselných tržieb oproti predchádzajúcim mesiacom zrýchlil a dosiahol dokonca svoju druhú najvyššiu vlnajúcu úroveň. Tržby v samotnej priemyselnej výrobe vzrástli o 6,5 % a v dodávke vody a odpade odpadových vôd o 3,0 %, avšak tržby v ťažbe a dobývaní klesli o – 1,9 % a v dodávke elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu o – 6,6 %. Údaje zverejnil Štatistický úrad SR [ŠÚ SR].

Medziročný vývoj v % v novembri 2013				
Odvetvie hospodárstva	Tržby	Zamestnanosť	Nominálna mzda	Reálna mzda
Priemysel	4,3	0,7	3,4	2,9
Stavebníctvo	-1,8	-1,8	-2,5	-3,0
Predaj a oprava motorových vozidiel	14,2	0,5	5,8	5,3
Veľkoobchod	3,3	-0,3	2,4	1,9
Maloobchod	1,3	0,3	2,2	1,7
Ubytovanie	4,8	2,2	4,0	3,5
Činnosť reštaurácií a pohostinstiev	1,1	1,4	0,8	0,3
Vybrané trhové služby	12,3	6,0	2,5	2,0
Informácie a komunikácia	7,1	-2,4	-0,9	-1,4
Doprava a skladovanie	9,5	2,5	3,8	3,3

Zdroj: ŠÚ SR

Spomedzi jednotlivých priemyselných odvetví sa s najvýraznejším poklesom tržieb aj v novembri museli vyrovnáť farmaceuti [o – 46,9 %] a producenti z oblasti chemickej výroby [o – 30,5 %]. V mínuse ale skončili producenti z viacerých priemyselných odvetví. Zároveň sa však výrobcovia pôsobiaci v mnohých iných odvetviach mohli tešiť z vyšších tržieb ako pred rokom. Dvojciferný nárast tržieb si na svoje konto pripísali producenti elektrických zariadení, strojárí a tiež automobilky. Práve tie sú tradičným ťahúňom našej ekonomiky, preto je novembrový rast ich tržieb o 16,1 % dobrou správou.

Vyššie tržby [o 7,3 %] ako počas novembra 2012 sa podarilo zaznamenať aj nášmu ďalšiemu dôležitému priemyselnému odvetviu, ktorým je výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov.

V novembri však mali dôvod na úsmev nielen priemyselníci, ale aj producenti z ostatných odvetví nášho hospodárstva. Medziročne vyššie tržby sa totiž podarilo dosiahnuť všetkým s výnimkou stavbárov [pokles o – 1,8 %]. Najvýraznejší, až dvojciferný nárast tržieb bol zaznamenaný v predaji a oprave motorových vozidiel a v oblasti vybraných trhových služieb.

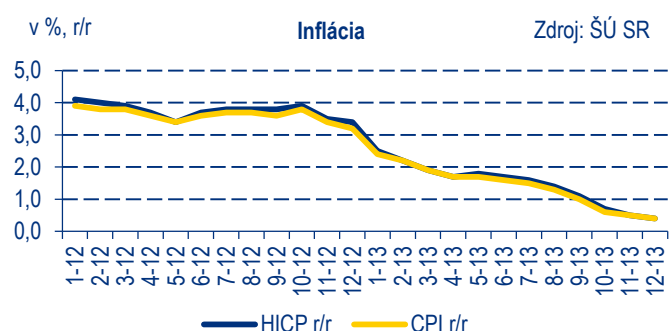
Zamestnanosť sa počas novembra medziročne zvýšila vo väčšine našich hospodárskych odvetví s výnimkou oblasti informácií a komunikácie, stavebníctva a veľkoobchodu. Mzdy zamestnancov slovenského hospodárstva v nominálnom aj reálnom vyjadrení [po očistení o infláciu] taktiež vzrástli vo všetkých odvetviach okrem stavebníctva a informácií a komunikácie.

Vlaňajší cenový rast na Slovensku bol najpomalší od roku 2010

Ceny tovarov a služieb v decembri medziročne vzrástli iba o 0,4 % [podľa národného indexu CPI i európskeho HICP] a zotrvali tak v trende postupného spomaľovania, ktorý je neprehliadnuteľný už od konca predminulého roka. Medzimesačne, teda oproti novembru 2013, spotrebiteľské ceny na Slovensku opäť klesli a to o – 0,1 % podľa CPI, resp. o – 0,2 % podľa HICP. Priemerná inflácia za celý rok 2013 dosiahla 1,4 % a bola tak najpomalšia od roku 2010, kedy cenový rast na Slovensku predstavoval rovné percento. Vyplynulo to z údajov, ktoré uplynulý týždeň zverejnil ŠÚ SR.

Aj v decembri 2013 sme si medziročne priplácali najmä za vzdelávanie, ktoré podľa oboch metodík zdraželo o 5,7 %. Práve vzdelávanie vlni zdraželo najvýraznejšie aj v celoročnom zúčtovaní a to o 6,5 %. Alkohol a tabak v decembri zaznamenali medziročný rast cien o 2,4 %, za služby kaviarní, hotelov a reštaurácií sme si priplatili medziročne viac o 1,6 %.

Cenovky na potravinách a nealkoholických nápojoch boli v decembri 2013 len o 0,2 % vyššie ako v poslednom mesiaci roka 2012. Ceny potravín na pultoch slovenských obchodov tak rástli v závere roka 2013 nezvyčajne pomaly. Nezvyčajne preto, že v uplynulých rokoch sme boli s blížiacim sa záverom roka svedkami skôr zrýchľovania cenového rastu potravín. Pre porovnanie, v samom úvode roka 2013 dosahoval ich medziročný cenový rast až takmer 6 %.

Jedným z dôvodov pomalšieho zdražovania potravín v našich obchodoch v druhej polovici roka 2013 je aj vývoj cien poľnohospodárskych komodít na svetových burzách. V decembri boli viaceré poľnohospodárske komodity medziročne o desiatky percent

lacnejšie. Najvýraznejší cenový pokles na komoditnom trhu sa v decembri týkal kukurice, ktorá bola medziročne lacnejšia o cca – 40 %. Približne pätinu ceny ale strácali aj pšenica, káva arabica či repka.

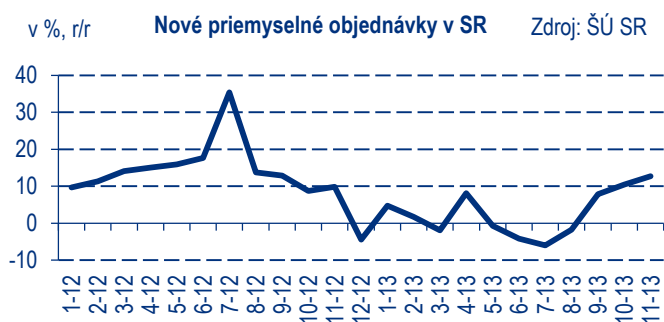
Aj v decembri mali dôvod na radosť cestujúci, nakoľko ceny v doprave medziročne poklesli o – 1,2 %. Doprava bola zároveň jedinou oblasťou, ktorá zaznamenala zlacnenie aj pri pohľade na celý uplynulý rok a to o – 1,1 %. O rovné percento lacnejšie nás v decembri vyšli aj služby pôšt a telekomunikácií. Medziročný cenový pokles na úrovni niekoľkých desiatin percenta sa ale týkal aj nábytku a vybavenia domácnosti či rozličných tovarov a služieb.

Oproti novembru 2013, teda medzimesačne, bol najvýraznejší nárast cien evidovaný v prípade rozličných tovarov a služieb [avšak iba o 0,2 %]. Naopak, pokles o deväť desiatin percenta zaznamenali potraviny a nealkoholické nápoje, ktorých ceny klesali v medzimesačnom porovnaní už po šiesty mesiac v rade.

Kým v roku 2013 bola priemerná miera inflácie evidovaná na úrovni 1,4 %, tak v roku 2014 by sa podľa našich odhadov mohlo jednať o priemerný cenový rast na úrovni 1,2 %. Pomalšie tempá rastu budú evidované v úvode roka a postupne bude dochádzať k zrýchľovaniu. Naďalej sa však bude jednať o pomerne pomalé tempá cenového rastu a ako v roku 2013, tak aj v roku 2014 by sme sa mali vďaka tomu dočkať i reálneho rastu plátov.

Pomalý cenový rast bol v závere uplynulého roka prítomný aj v Európskej únii ako takej. Ceny v európskej 28 – čke v decembri zaznamenali medziročný nárast o rovné percento. V eurozóne bol cenový rast ešte pomalší a predstavoval 0,8 %, čo je hlboko pod inflačným cieľom ECB na úrovni 2 %. Najrýchlejší cenový rast na úrovni 2,0 % v decembri zaznamenali Veľká Británia a Rakúsko. Naopak, medziročný cenový pokles sa týkal Grécka [o – 1,8 %], Cypru [o – 1,3 %], Bulharska [o – 0,9 %] a Lotyšska [o – 0,4 %]. Vyplynulo to z údajov Štatistického úradu EÚ [Eurostat].

Objednávky našich priemyselníkov vzrástli v novembri 2013 o 12,7 %

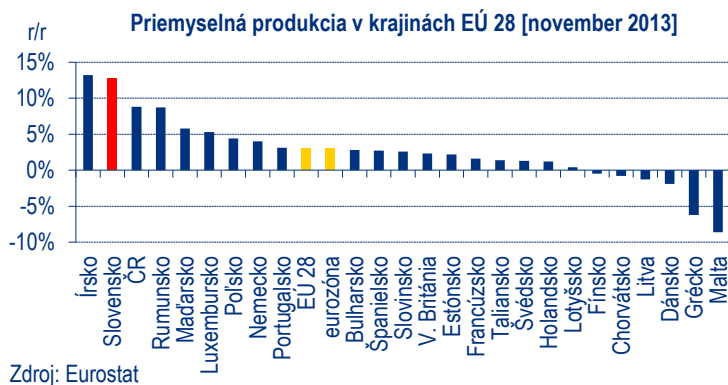
November slovenským priemyselníkom prial a priniesol im najvyšší medziročný nárast nových objednávok v uplynulom roku. Podľa údajov ŠÚ SR totiž nové priemyselné objednávky zaznamenali v novembri nárast o 12,7 %.

Viacero priemyselných odvetví sa v novembri tešilo z dvojciferného rastu nových priemyselných objednávok. Najvýraznejší, až viac než trojnásobný, nárast nových objednávok zaznamenala málo objemná výroba dopravných prostriedkov [mimo automobilov]. Darilo sa však aj automobilkám, ktoré v novembri zaznamenali o 15,1 % vyššie objednávky ako v rovnakom mesiaci roku 2012. V ich prípade sa tak jednalo o najvýraznejší rast nových objednávok od januára 2013, čo

je pre ťahúňa našej ekonomiky pozitívna správa. Nárast objednávok o 27,2 % potešil výrobcov strojov a zariadení a o vyše pätinu viac objednávok dostali v novembri aj výrobcovia elektrických zariadení.

Naopak, s poklesom objednávok o – 47,3 % sa museli aj v novembri vyrovnat' producenti z oblasti farmácie. Dvojciferný medziročný pokles objednávok ale nepotešil ani výrobcov chemikálií.

Produkcija európskych priemyselníkov v novembri vyššia o 3,0 %

Záver uplynulého roka 2013 bol pre európskych priemyselníkov vcelku úspešný. Podľa najnovších údajov Eurostatu predstavoval november v poradí už tretí mesiac medziročného rastu ich produkcie. V Európskej únii i eurozóne vyrobili priemyselníci v jedenástom mesiaci zhodne o 3,0 % viac ako v rovnakom mesiaci predchádzajúceho roka.

Darilo sa najmä írskym a slovenským priemyselným výrobcom, ktorých produkcia bola medziročne vyššia o cca 13 %. Šesticu krajín únie však aj v novembri potrápil pokles produkcie. Ten najvýraznejší na úrovni – 8,6 % sa aj v novembri týkal priemyselníkov z Malty.

Rebríček týždňa:

10 zlovykov, ktorých by sa klienti bánk mohli v novom roku 2014 zbaviť

Nový rok 2014 je tu. Asi každý z nás si v jeho prvých dňoch predsavzal niečo vo svojom živote zmeniť. Niektorí sa rozhodli skončiť s fajčením, iní zase s prejedaním sa vo večerných či nočných hodinách. Nejednen Slovák si dal ale predsavzatie naučiť sa efektívnejšie hospodáriť so svojimi peniazmi a vylepšiť si tak svoju finančnú situáciu.

V dnešnej dobe je už takmer každý spotrebiteľ zároveň aj klientom bánk. A práve bankovní klienti sa pri starostlivosti o svoje financie mnohokrát dopúšťajú hneď niekoľkých zlovykov. My sme identifikovali 10 najčastejších, ktorými klienti bánk trpia a ktorých by sa počas nového roka 2014 mohli zbaviť.

Najčastejšie zlovyky klientov bánk	Návod na ich riešenie
1. Vysoké sumy peňazí držíme zbytočne na bežnom účte	Úspory, ktoré nepotrebujete na bežnú spotrebu, je vhodné uložiť na termínované vklady alebo neviazané termínované vklady. Môžu tak zarobiť niekoľkonásobne viac.
2. Všetky úspory máme uložené len na jednom produkte	Finančné prostriedky je vhodné rozložiť do viacerých produktov bánk. Peniaze na bežnú spotrebu patria na bežný účet. Ostatné finančné prostriedky patria na termínované alebo sporiace produkty, zaujímavou formou investície pre odvážnejších sú ale aj podielové fondy.
3. Bojíme sa zmeniť produkt, hoci je pre nás očividne nevýhodný	Zmenou môžete ušetriť a získať lepšie podmienky. Banky dnes ponúkajú balíky služieb šité klientovi na mieru.
4. Siahame po prvej ponuke	Pri výbere akéhokoľvek produktu je potrebné porovnávať všetky dôležité parametre a nesiahaj po prvej ponuke. V snahe získať čo najlepšiu ponuku využite nielen svoje nohy, ale aj Internet.
5. Rýchlo podpíšeme zmluvu, ale detaily v nej nás už nezaujímajú	Zmluvy sú na to, aby vás v „zlých časoch“ chránili. Pokiaľ si ich neprečítate dôkladne, môžete sa veľmi ľahko dostať do problémov. Všímajte si malé písmenká, hviezdičky či poznámky pod čiarou. Nikdy neprehliadnite údaj RPMN [ročná percentuálna miera nákladov].
6. Splácame viacero úverov a nevýhodne	Pri splácaní viacerých úverov platíte aj viacero zbytočných poplatkov. Konsolidáciou úverov si splácanie nielen sprehľadníte, ale aj ušetríte.
7. Prestaneme splácať úver a nekomunikujeme s bankou	Každý problém má riešenie. Treba však ihneď komunikovať s bankou. Problém so splácaním úveru môžete vyriešiť napríklad odkladom splátok, konsolidáciou či odpustením časti dlhu.
8. PIN kód ku karte nosíme v peňaženke alebo nalepený na karte	PIN kód k platobnej karte nikdy nenoste spolu s kartou a nikomu ho neprehrádzajte. Ak si ho neviete zapamätať, môžete si ho veľmi jednoducho zmeniť cez bankomat na taký, ktorý vám bude vyhovovať.
9. Hotovosťou, ktorú vyberieme z bankomatu, platíme následne v obchode	Ak máte platobnú kartu – platte s ňou vo všetkých obchodoch, kde je to možné a nevyberajte zbytočne hotovosť z bankomatu. Navyše mnohé banky vás dnes za platbu kartou v obchode odmeňujú a vďaka bezkontaktným kartám môžete zaplatiť sumy do 20 EUR aj bez zadávania PIN kódu.
10. Nevyužívame internet banking	Internet banking šetrí nielen váš čas, ale aj peniaze. Zriadenie a vedenie služby je bezplatné a väčšina operácií je v porovnaní s vybavením na pobočke lacnejšia.

Zdroj: analytický tím Poštovej banky

Veľa klientov prichádza mesačne napríklad aj o niekoľkonásobne vyššie zhodnotenie peňazí a to len preto, že ich zbytočne nechávajú ležať na bežných účtoch a nesiahnu na ne pritom aj niekoľko mesiacov. Klienti sa taktiež dopúšťajú chyby aj vtedy, keď majú všetky svoje finančné prostriedky iba na jednom produkte alebo sa boja vkladový produkt zmeniť, hoci pre nich už dávno výhodným nie je.

Niekoľkých zlovykov sa nevieme zbaviť ani v prípade úverov. Napríklad až tretina Slovákov siaha po prvej ponuke a produkty neporovnáva. Iní klienti zase chcú mať vybavenie úveru čím skôr za sebou, rýchlo podpíšu zmluvu, no o detaily v nej sa už nezaujímajú. V prípade, že klient spláca paralelne viacero úverov, nie je na škodu občas si v nich poupratovať a využiť dnes už veľmi modernú a obľúbenú konsolidáciu úverov. V prípade akéhokoľvek problému je nutné s bankou komunikovať. Práve na to klienti často zabúdajú.

Veľmi nebezpečnejším zlovykom je nosenie PIN kódu k platobnej karte priamo v peňaženke. Za úplne zbytočné považujeme aj vyberanie veľkého objemu hotovosti z bankomatu, ktorou následne zaplatíme v obchode, hoci sa v ňom dá platiť aj kartou. Hoci Slováci prichádzajú na chuť online spravovaniu svojich financií, internet banking, ktorý šetrí peniaze i čas, nie je základnou výbavou ešte mnohých klientov bánk.

Kalendár udalostí 4. týždňa

Indikátor	Obdobie	Odhad PABK	Odhad trhu
Evidovaná miera nezamestnanosti, ÚPSVAR, v %	december 2013	13,55	–
Základná úroková sadzba maďarskej centrálnej banky MNB [21. január 2014], v %	január 2014	2,90 [pokles o – 0,10 p. b.]	2,90

Predikcie podľa Poštovej banky

Indikátor	4 Q 2013	1 Q 2014	2 Q 2014	2013	2014
HDP [%, r/r, stále ceny] ^{1) 3)}	1,3	1,5	1,8	0,9	2,3
CPI [%, r/r] ^{1) 4)}	0,5*	0,3	0,8	0,4*	2,6
HICP [%, r/r] ^{1) 4)}	0,5*	0,3	0,8	0,4*	2,5
PPI [%, r/r] ^{1) 4)}	– 1,8	– 0,9	0,6	– 2,1	2,5
Index reálnej mzdy [%, r/r] ^{1) 3)}	0,1	2,0	1,5	0,8	1,0
Evidovaná nezamestnanosť [%] ^{1) 3)}	13,57	13,74	13,05	14,11	13,20
Obchodná bilancia [saldo, v mil. EUR] ^{5) 6)}	924,3	1 070,0	970,0	4 710,5	3 590,0
EUR/USD ^{2) 4)}	1,37*	1,30	1,30	1,37*	1,30
Základná sadzba ECB ^{2) 4)}	0,25*	0,25	0,25	0,25*	0,25
1M EURIBOR [%, p. a.] ^{2) 4)}	0,22*	0,17	0,17	0,22*	0,20

1) priemer za kvartál

2) ku koncu kvartálu

3) priemer za rok

4) ku koncu roka

5) kumulatív za kvartál

6) kumulatív za rok

* skutočnosť